

NEWS LETTER

HUMANITA

Témy

Letná škola HUMANITA

Manažment konfliktov medzi človekom a prírodou

Kreatívne videá o pilotných miestach

Verejný workshop v Národnom parku Malá Fatra

Výstava „Divoká planéta, krásna planéta, moja planéta...“

Nový interaktívny náučný chodník v Suba-lyuk

Záverečná konferencia projektu HUMANITA:

Od vplyvu návštevníkov k ochrane prírody ...

Záverečná konferencia projektu HUMANITA sa bude konať 24. februára 2026 v Záhrebe v Chorvátsku.

Milí čitatelia

Srdečne vás vítame pri čítaní 4. čísla nášho projektového spravodajcu!

Máme za sebou dva aj pol roka práce na projekte. Počas tohto obdobia sme dosiahli významný pokrok vo všetkých oblastiach, od monitorovania environmentálnych vplyvov turizmu v chránených územiach pomocou osvedčených metód a postupov, až po vývoj inovatívnych monitorovacích metód a dátových súborov na identifikáciu environmentálnych vplyvov turizmu a riadenie konfliktov medzi človekom a prírodou. S radosťou sa s vami podelíme o všetky novinky, týkajúce sa nášho pokroku v projekte HUMANITA. Toto obdobie bolo pravdepodobne naším najaktívnejším, keďže sa náš projekt blíži ku koncu. Veríme, že sa vám toto vydanie spravodajcu bude páčiť, a pozývame vás, aby ste nás kontaktovali v prípade akýchkoľvek otázok.

Foto: Urosh Grabner

Vývoj inovatívnych metód monitorovania vplyvov turizmu na životné prostredie

Partneri projektu HUMANITA boli počas leta veľmi aktívni. **Na pilotných lokalitách testovali nové monitorovacie metódy a prístupy, vychádzajúce zo spoločnej nadnárodnej monitorovacej stratégie. Výsledkom tejto práce sú správy zo všetkých pilotných území, ktoré sumarizujú získané údaje a výsledky analýz.**

Cieľom týchto aktivít je lepšie porozumieť vplyvom turistov na životné prostredie a na základe spoločných záverov navrhnúť účinné riešenia pre udržateľné riadenie chránených území.

V rámci **hodnotenia inovatívnych monitorovacích metód** sa 24. júna 2025 uskutočnil **druhý hodnotiaci workshop s externými odborníkmi, s názvom „Monitorovanie návštevníkov a ich vplyvov na životné prostredie“**. Workshop nadviazal na prvé stretnutie, z júna 2024, a bol zameraný na prebiehajúce monitorovacie aktivity v pilotných územiach projektu. Stretnutia sa zúčastnilo 27 účastníkov, čo poskytlo priestor pre otvorenú diskusiu. Projektoví partneri predstavili používané monitorovacie nástroje a metódy, ich prínosy aj obmedzenia pre ich ďalšie použitie a zároveň si vymenili skúsenosti s odborníkmi z praxe. Ich odporúčania budú využité pri ďalších aktivitách v teréne a budúcej spolupráci. Súčasťou workshopu bola aj prezentácia aktuálneho stavu monitorovania turistov v pilotných lokalitách a predstavenie databázy vytvorenej v rámci projektu, ktorá pomáha lepšie analyzovať získané údaje a pripravovať opatrenia na ochranu chránených území.

V rámci iniciatívy **participatívneho monitorovania – Občianskej vedy** – bol vyvinutý webový prehliadač a použitá existujúca mobilná aplikácia. Tieto interaktívne digitálne nástroje sú navrhnuté tak, aby umožňovali zapojenie širokej verejnosti do monitorovania aktivít, vrátane zberu údajov a ich priestorového zobrazenia.

Partneri si aktívne vymieňali skúsenosti, učili sa jeden od druhého a pripravovali vzdelávacie aktivity a materiály. Počas celého trvania projektu sa zástupcovia partnerov zúčastňovali študijných návštev vo forme krátkodobých pobytov v partnerských organizáciách, kde sa stretávali s odborníkmi z praxe, priebežne sa vzdelávali a vzájomne si vymieňali skúsenosti. Tieto stretnutia zároveň umožnili spoločný vývoj, testovanie a hodnotenie monitorovacích metód, čím sa posilnila spolupráca a kvalita výstupov projektu.

Fotografie: Urosh Grabner, okrem skupinovej fotografie účastníkov Letnej školy, ktorú urobilo náhodné dievča z CUAS.

HUMANITA

Letná škola

Okrem toho sa uskutočnilo aj veľké vzdelávacie podujatie – **letná škola HUMANITA** s názvom „Monitorovanie návštevníkov a ich vplyv na životné prostredie“. Od 14. do 17. júla 2025 privítala letná škola 55 študentov a účastníkov z praxe na pôde **Korutánskej univerzity aplikovaných vied** a v **UNESCO Globálnom Geoparku Karavanky**. Počas štyroch intenzívnych dní účastníci získali praktické skúsenosti s monitorovaním vplyvov návštevníkov a s riešením environmentálnych problémov v chránených územiach. Program bol hodnotený 2 ECTS kreditmi.

Cieľom školy bolo naučiť študentov vybrať správnu monitorovaciu metódu, pripraviť plán monitorovania a vykonávať merania. Počas terénnych workshopov a prednášok v kampu sa účastníci učili sledovať aktivity návštevníkov a ich vplyv na životné prostredie pomocou rôznych nástrojov, ako sú akustické senzory, fotopasce, drony, či LiDAR. Kurz tiež podporoval zapojenie miestnych obyvateľov a návštevníkov ako občianskych vedcov do monitorovania prírody. Pre podujatie vznikli vzdelávacie materiály, ktoré môžu využívať univerzity a verejnosť aj v budúcnosti. Škola kladla dôraz na participatívne a overené prístupy pre udržateľný cestovný ruch a ochranu biodiverzity.

Úspech letnej školy HUMANITA predstavuje dôležitý krok pre posilňovanie manažmentu turizmu založeného na princípoch udržateľnosti a prírode blízkych metódach. Prostredníctvom moderných nástrojov, praktických skúseností a nadnárodnej spolupráce projekt podporil novú generáciu environmentálnych odborníkov, ktorí môžu prispieť k odolnosti, dostupnosti a udržateľnému rozvoju chránených území. Letná škola zároveň znamená významný míľnik v napĺňaní cieľov projektu HUMANITA zameraných na zlepšovanie vzťahu medzi človekom a prírodou v

Fotografie: Urosh Grabner

strednej Európe. Prepojením akademických poznatkov s reálnou praxou vznikli pevné základy nadnárodnej siete odborníkov pripravených formovať manažment chránených území smerom k väčšej odolnosti a udržateľnosti.

V rámci letnej školy boli medzi ďalšími monitorovacími aktivitami realizované aj **odbery vzoriek vody na analýzu environmentálnej DNA (eDNA)** a stery z obojživelníkov. Odbery sa uskutočnili 15. júla 2025 na troch lokalitách pri umelých vodných nádržiach lyžiarskeho strediska Petzen v Geoparku Karavanky (Rakúsko). Hoci tieto nádrže primárne slúžia ako zásobárne vody na zasnežovanie, zároveň predstavujú potenciálne biotopy s ekologickým významom, vhodné na uplatnenie moderných metód eDNA monitoringu.

Cieľom štúdie bolo identifikovať stopy DNA živočíchov vo vodnom prostredí a na koži obojživelníkov so zameraním na detekciu novej prítomnosti huby *Batrachochytrium dendrobatidis* (Bd), pôvodcu chytridiomykózy, závažného ochorenia ohrozujúceho populácie obojživelníkov.

Výsledky výskumu nepreukázali prítomnosť DNA huby *Batrachochytrium dendrobatidis* v analyzovaných vzorkách. Pozitívna kontrola potvrdila správnosť a spoľahlivosť použitého detekčného systému. Absencia amplifikácie vo všetkých terénnych vzorkách naznačuje, že v čase odberu sa huba nenachádzala ani v steroch z obojživelníkov, ani vo vzorkách vody. Tieto zistenia je potrebné interpretovať s ohľadom na prirodzenú ekologickú variabilitu a možné limity detekcie. Zahrnutie jednoznačnej pozitívnej kontroly však potvrdilo, že použitá metodika bola správne nastavená a nezaťažená technickými chybami.

Toto cvičenie rozvíjalo laboratórne zručnosti účastníkov, vrátane pipetovania, extrakcie DNA a analýzy pomocou qPCR, čím posilnilo ich teoretické aj praktické znalosti o možnostiach environmentálneho monitoringu a šírenia environmentálnych rizík. Terénna časť cvičenia názorne ukázala študentom štandardizovaný odber eDNA zo sladkovodných nádrží a z obojživelníkov. Získané údaje predstavujú dobrý základ aj pre ďalšie molekulárne analýzy v rámci projektu HUMANITA.

Fotografie: Urosh Grabner

Participatívny monitoring

Popri vývoji inovatívnych monitorovacích metód a dátových súborov na identifikáciu environmentálnych vplyvov turizmu prebiehal na pilotných lokalitách aj **participatívny monitoring a aktivity zamerané na komunitne orientovanú ochranu prírody**.

Partneri pripravili **Správy o participatívnom monitoringu v chránených územiach na pilotných lokalitách. V správach zhrnuli získané skúsenosti a odporúčania**. Cieľom bolo poskytnúť podrobný prehľad o aktivitách participatívneho monitoringu realizovaného na jednotlivých lokalitách, zohľadňujúc miestne špecifiká a prezentujúč dosiahnuté výsledky. Porovnaním rôznorodých modelov participatívneho monitoringu vznikli stratégie, ktoré podporujú rozvoj flexibilných a škálovateľných systémov participatívneho monitoringu pre chránené územia.

Údaje zozbierané s aktívnou účasťou návštevníkov, občanov, výskumníkov a študentov tvoria cenný zdroj poznatkov, ktorý je spracovaný tak, aby bol prístupný rôznym cieľovým skupinám. Výsledky participatívneho monitoringu sú navyše zahrnuté v interaktívnom nástroji na vizualizáciu dát a dostupné na webovej stránke projektu, čím podporujú informované rozhodovanie a prispievajú k dlhodobému dopadu projektu HUMANITA.

Naratív „spoločného prírodného dedičstva“

Projekt HUMANITA sa zároveň intenzívne venoval vytvoreniu **inovatívneho mechanizmu pre vytváranie naratív „spoločného prírodného dedičstva“**. Bol vypracovaný manuál s návodmi pre vývoj nových komunikačných naratívov, ktorý čerpal z rozsiahlych možností interpretácie dedičstva. Dokument je výsledkom cennej spolupráce s Mgr. et Mgr. Michalom Medekom, riaditeľom Združenia pre interpretáciu miestneho dedičstva ČR a profesorom environmentálnej výchovy a interpretácie dedičstva na Masarykovej univerzite v Brne.

Manuál je ako praktický sprievodca, ktorý má pomôcť manažérom parkov a chránených území premeniť teoretický obsah na zaujímavé a kontextovo citlivé príbehy podporujúce environmentálne povedomie. Rozprávanie príbehov je silný nástroj, ktorý sa dá uplatniť v oblasti komunikácie prírodného dedičstva. Príbehy vyvolávajú emocionálne reakcie a posilňujú zapojenie verejnosti. Premena kultúrnych a prírodných javov na osobné skúsenosti umožňuje, aby informácie rezonovali s každodenným životom jednotlivcov, a prehĺbi ich emocionálne spojenie s daným miestom.

Jadro efektívneho rozprávania príbehov tvorí premyslené interpretáčne plánovanie.

Aby bol naratív skutočne pútavý, je potrebné jasne určiť, čo chcete interpretovať, ako a prečo, pričom do centra pozornosti sa stavia perspektíva publika. Analýza správania návštevníkov prostredníctvom prieskumov poskytuje prvé cenné podnety na formovanie príbehu. Keď sú známe očakávania, želané správanie a stanovené ciele, možno vybudovať hlavnú tému príbehu. Prepojením tejto témy s dokumentovanými príbehmi, overenými faktami a rôznymi pohľadmi sa naratív pevne zakorení v území, čo výrazne posilňuje jeho relevantnosť a dopad.

Manuál pomáha manažérom parkov pochopiť kľúčové princípy interpretácie dedičstva. Uživateľsky prívetivý sprievodca slúži nielen ako komplexný zdroj poznatkov o interpretácii a komunikácii dedičstva, ale aj ako praktická príručka s konkrétnymi usmerneniami a návodmi na každodennú prácu.

Komunikácia prírodného dedičstva nespočíva iba v poskytovaní informácií. Jej cieľom je vytvárať spojenia, podnecovať zamyslenie a podporovať zodpovedný prístup k prírode. Manuál vyzýva čitateľov, aby experimentovali s novými formami rozprávania príbehov, ktoré dokážu premeniť návštevu na zmysluplný a trvalý zážitok.

Kreatívne videá o pilotných miestach

V snahe rozvíjať pozitívnejšie vzťahy medzi človekom a prírodou prostredníctvom inovatívnych komunikačných kanálov a nástrojov pripravili partneri s pilotnými lokalitami kreatívne videá o svojich chránených územiach: na horách Petzen/Peca a Hochobir v Geoparku Karavanky (Slovinsko/Rakúsko), na pilotnej lokalite prírodnej rezervácie Chleb v Národnom parku Malá Fatra (Slovensko), na lokalitách Dolný Kamenjak a v Medulinskom súostroví (Chorvátsko), na pilotných lokalitách Pietra di Bismantova a Gessi Triassici v Národnom parku Toskánsko-Emiliánske Apeniny (Taliansko) a na pilotných lokalitách vrchu Bél-kő a v údolí Hór v Národnom parku Bükk. Tieto krátke videá majú poukázať na myšlienku, že medzi druhmi nie sú neprekonateľné bariéry a že je možné vytvárať blízke vzťahy a komunikáciu.

Prezrite si dostupné videá tu, pričom ďalšie budú čoskoro zverejnené na našej stránke **HUMANITA website**:

- Národný park Toskánsko-Emilian Apeniny: Pietra di Bismantova
▶ <https://www.youtube.com/watch?v=dnpeRB4S9g>
- Národný park Toskánsko-Emilian Apeniny: Gessi Triassici
▶ <https://www.youtube.com/watch?v=aRplHE0dw58>
- Verejná inštitúcia Kamenjak: Lower Kamenjak and Medulin Archipelago
▶ <https://www.youtube.com/watch?v=6o2aqbNahNA>
- Národný park Malá Fatra
▶ <https://www.youtube.com/watch?v=zTjtblhErKg>

Fotografie: Archív Národného parku Malá Fatra

Verejný workshop v Národnom parku Malá Fatra

V rámci snahy o budovanie naratívu spoločného prírodného dedičstva zorganizovala Žilinská univerzita v Žiline, 6. júla 2025 **verejný workshop na Chate pod Chlebom v Národnom parku Malá Fatra**. Cieľom podujatia bolo zvýšiť povedomie turistov o problémoch ochrany prírody a priamo v teréne ukázať, ako ľudská činnosť ovplyvňuje rôzne súčasti ekosystému a aké negatívne dôsledky to môže mať. Účastníci sa dozvedeli, že nesprávny pohyb po chodníkoch vedie k vytváraniu neoficiálnych trás, ktoré urýchľujú eróziu. Workshop zároveň poskytol príležitosť prakticky sa zapojiť do údržby chodníkov. Dobrovoľníci pomáhali s vynáškou kameniva a opravou chodníka na pilotnej lokalite projektu HUMANITA.

Podujatie slúžilo aj ako propagácia projektu, ktorá pritiahla pozornosť verejnoprávných aj súkromných médií a umožnila širokej verejnosti spoznať projekt a jeho prínos k ochrane prírody.

Fotografie: Urosh Grabner, Regina Wiedl, Lara Piko

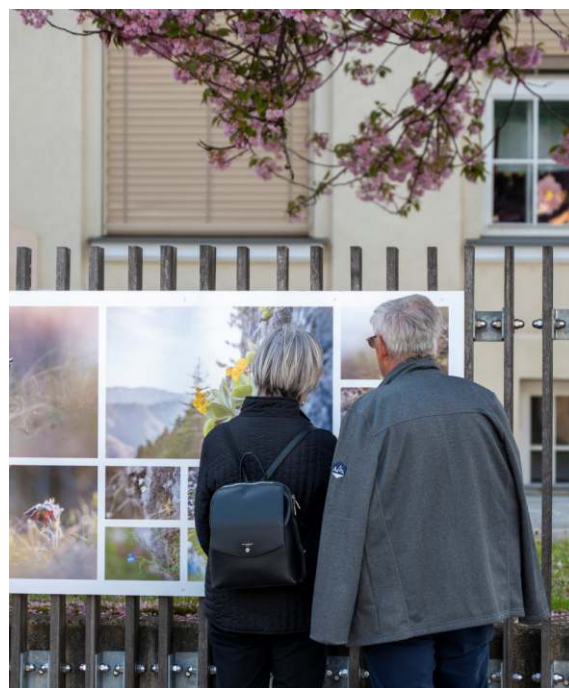
Výstava

„Divoká planéta, krásna planéta, moja planéta...“

Odhaduje sa, že v **Geoparku Karavanky** možno nájsť viac ako **1 500 druhov rastlín**, približne **7 500 druhov živočíchov** a viac ako **30 000 druhov hmyzu**. Väčšinu z toho nikdy neuvidíme, a práve preto sme vytvorili **otvorený výstavný priestor na ulici**, kde sme aspoň časť z tohto prírodného bohatstva ukázali.

Predstavili sme viac ako 120 vzácných, ohrozených a výnimočných druhov rastlín a živočíchov z prírodného prostredia parku. Expozícia využíva veľkoformátové panely so 150 fotografiami, ktoré poukazujú na bohatú rozmanitosť fauny a flóry v Geoparku. Takmer každý panel obsahuje krátke texty v troch jazykoch (slovinčine, nemčine a angličtine), ktoré zaujímavou formou poskytujú fakty o vybraných druhoch a motivujú návštevníkov hlbšie sa ponoriť do obsahu.

Súčasťou výstavy je aj interaktívny prvok. Návštevníci si môžu **naskenovať QR kód** a **počúvať zvuky prírody** spojené s prezentovanými zvieratami. Počúvať tak môžu rôzne veľké cicavce, množstvo druhov vtákov a dokonca aj hmyz. Tento zážitok nielenže zvyšuje interakciu s návštevníkmi, ale zároveň podnecuje ich zvedavosť a uvedomovanie, že ochrana týchto druhov a ich nezastupiteľná úloha v ekosystéme je veľmi dôležitá.

Prvá verejná prezentácia sa konala koncom **apríla 2025** v **obci Mežica** v Slovinsku, v spolupráci so základnou školou, ktorá poskytla otvorený výstavný priestor na ulici. Druhá výstava bola otvorená v **júni 2025** v **obci Neuhaus** v Rakúsku a sprevádzal ju bohatý kultúrny program, ktorý zorganizovala miestna základná škola. Obe školy sú v partnerstve s Geoparkom.

Oba výstavné priestory zaznamenávajú vysokú návštevnosť. V ponuke sú aj individuálne prehliadky a sprevádzanie. **Doteraz si výstavu pozrelo niekoľko tisíc návštevníkov rôznych generácií, ktorí ju hodnotili pozitívne a výstava získala podporu miestnych a regionálnych médií.**

Srdečne vás pozývame navštíviť našu výstavu! Je to skvelá príležitosť priblížiť sa k nádhornej rozmanitosti prírody okolo nás. Tešíme sa na vašu návštevu!

Inovatívny koncept vonkajšej stálej výstavy starostlivo vypracoval náš kolega z Geoparku, projektový manažér a fotograf **Urosh Grabner**. Táto iniciatíva ukazuje potrebu chrániť životné prostredie a snaží sa zapojiť verejnosť do zmysluplných diskusií o udržateľných praktikách. Uroshova jedinečná kombinácia odborných znalostí v projektovom manažmente a umeleckého pohľadu vytvorila výstavu, ktorá nielen vzdeláva, ale aj inšpiruje návštevníkov vážiť si a chrániť naše prírodné ekosystémy.

Tu je ďalší zaujímavý fakt – Červený zoznam ohrozených druhov IUCN sleduje počet opísaných druhov po celom svete a každý rok, na základe najnovších poznatkov odborníkov na taxonómiu, aktualizuje túto štatistiku. Ku koncu roku 2024 sa na zozname nachádzalo 2,16 milióna známych druhov, vrátane 1,05 milióna druhov hmyzu, viac ako 11 000 druhov vtákov, viac ako 11 000 druhov plazov a viac ako 6 000 druhov cicavcov. Celkový počet všetkých živých organizmov na našej planéte (okrem vírusov a baktérií) sa odhaduje na približne 3 až 10 miliónov druhov, pričom niektoré odhady uvádzajú dokonca viac ako 100 miliónov druhov... Mnohé z nich však nikdy nebudú objavené.

Doteraz bolo pre Červený zoznam IUCN vyhodnotených viac ako 169 400 druhov, čo predstavuje menej ako 8% všetkých známych druhov na planéte. Z nich je 47 000 druhov ohrozených vyhynutím, čo predstavuje 28% všetkých hodnotených druhov.

Nový interaktívny náučný chodník v Suba-lyuk:

Model spolupráce človeka a prírody

Správa Národného parku Bükk (BNPD) dokončila interaktívny **náučný chodník „Suba-lyuk“** s monitorovacími stanovišťami na pilotnej lokalite v údolí Hór. Táto iniciatíva je významným výstupom projektu a ukazuje konkrétny spôsob, ako efektívne riadiť a zmierňovať vplyv návštevníkov na životné prostredie v chránených územiach (CHÚ). Táto trasa predstavuje dôležitý krok k naplneniu cieľa nášho projektu, vyvinúť inovatívne metódy a dátové súbory na zisťovanie a riešenie environmentálnych tlakov spôsobených turizmom.

Vývoj a zmierňovanie konfliktov medzi človekom a prírodou

Nový náučný chodník, dokončený v decembri 2024, je významným praktickým opatrením, navrhnutým predovšetkým na **vzdelávanie návštevníkov s cieľom minimalizovať ich vplyv na životné prostredie**.

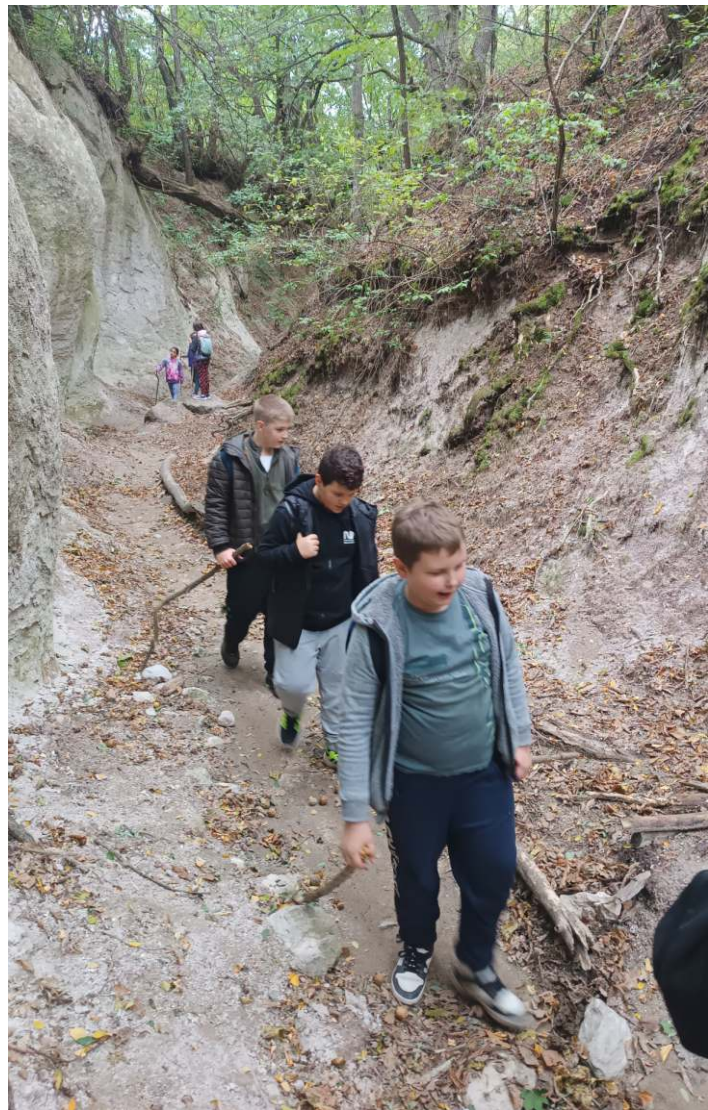
Okružná trasa s dĺžkou približne **10 km** je vyznačená modrou turistickou značkou a začína pri **múzeu a návštevníckom centre Suba-lyuk**. Vďaka svojmu zázemiu a parkovisku je ideálnym východiskovým bodom najmä pre návštevníkov prichádzajúcich autom. Projekt zahŕňa dôležité infraštruktúrne úpravy, ktoré pomáhajú **znižovať eróziu chodníka, usmerňovať pohyb návštevníkov a zvýšiť bezpečnosť na náročnejších úsekoch**. Súčasťou prác bola aj obnova schodov na stromovom úseku vedúcom k historickej jaskyni Suba-lyuk, vďaka čomu je výstup bezpečnejší. Zážitok z návštevy dopĺňajú nové informačné a interaktívne tabule na 12 zastávkach, ktoré približujú prírodné aj kultúrne hodnoty územia.

Inovatívne monitorovanie vplyvu návštevníkov

Jedným z kľúčových prvkov chodníka Suba-lyuk je začlenenie **monitorovacích miest**, ktoré umožňujú v reálnom čase sledovať a lepšie riadiť vplyv človeka na územie. Národný park Bükk aktívne monitoruje počet návštevníkov na úseku vedúcom k jaskyni Suba-lyuk už od 29. marca 2021. Automatický sčítač návštevníkov poskytuje hodinové údaje, ktoré prinášajú cenné poznatky o správaní návštevníkov.

Analýza údajov ukazuje, že „aktívna sezóna“ trvá od mája do októbra. Lokalitu **denne navštívi v priemere 51 ľudí**, pričom počas víkendov počet návštevníkov stúpa na priemerne **94 osôb denne**, v porovnaní s 34 počas pracovných dní. Návštevnosť vrcholí približne o 11:00, hoci pohyb návštevníkov prebieha od 8:00 do 20:00. Maximálny zaznamenaný počet návštevníkov za jeden deň dosiahol až 635 osôb. Takéto presné a kontinuálne monitorovanie je kľúčové pre ochranu chráneného územia aj pre plánovanie budúcich opatrení.

Národný park Bükk v spolupráci s botanikom realizoval monitorovanie vplyvu pohybu návštevníkov na vegetáciu v okolí turistických chodníkov. Výsledky ukázali, že pokles počtu rastlinných druhov sa týka prirodzených spoločenstiev, narušených biotopov aj burín v podobnej miere. Tento trend naznačuje, že ide skôr o všeobecný úbytok vegetácie, pravdepodobne v dôsledku sucha, než o zvýšené poškodenie spôsobené ľudskou činnosťou.

Fotografie: Archiv Národný park Bükk

Zachovávanie a odovzdávanie spoločného dedičstva

Náučný chodník je pútavá cesta, ktorá predstavuje **spoločné dedičstvo** oblasti. Spája geologickú, botanicкую, zoologickú a krajinnú históriu údolia Hór. Návštevníci získavajú informácie o unikátnej prechodnej krajine medzi pohorím Bükk a podhorskými oblasťami Bükk. Dozvedajú sa o endemických druhoch flóry a fauny, napríklad o chránených rastlinách, akými sú kosatec pestrý či sleziník jarný, ktoré sa hromadne vyskytujú na slnečných svahoch.

Dôležitým bodom chodníka je **jaskyňa Suba-lyuk**, jedna z najvýznamnejších jaskýň v Maďarsku pre poznávanie života pravekých ľudí. Návštevníci tu môžu na vlastné oči vidieť prehistorickú hodnotu tohto miesta, ktoré preslávili **nálezy pozostatkov neandertálcov**, ženy vo veku 25-35 rokov a trojročného dieťaťa, objavených pod starobylym ohniskom. Tieto pozostatky, **staré 80 000 až 50 000 rokov**, spolu s tisícami rozlomených kamenných nástrojov, pripomínajú hlboké spojenie ľudstva s touto jedinečnou krajinou.

Chodník Suba-lyuk tak prostredníctvom konceptu „**spoločného dedičstva**“ rozpráva nový príbeh a podporuje udržateľný prístup k harmónii medzi človekom a prírodou.

Závěrečná konference projektu HUMANITA:

Od vplyvu návštevníkov k ochrane prírody – Budovanie harmónie medzi človekom a prírodou

Nakoniec máme veľkú radosť pozvať vás na **záverečnú konferenciu projektu HUMANITA: Od vplyvu návštevníkov k ochrane prírody – Budovanie harmónie medzi človekom a prírodou**. Konferencia sa uskutoční **24. februára 2026 v budove EUROCENTER, Miramarska 23, v Záhrebe, v Chorvátsku**.

Konferencia spojí zainteresované strany z oblasti turizmu a ochrany prírody, ktoré majú záujem preskúmať inovatívne prístupy k rozvoju turizmu v súlade s ochranou prírodného dedičstva. Konferencia príspeje k dialógu o budovaní spoločnej vízie – udržateľnej harmónie medzi človekom a prírodou. Zúčastnia sa národné parky, inštitúcie spravujúce chránené územia, turistické organizácie, ministerstvá, akademická sféra, občianska spoločnosť, odborníci a ďalší.

Táto jednodňová medzinárodná konferencia bude obsahovať:

- ▶ Úvodnú prednášku poskytujúcu prehľad o stave turizmu a vplyve návštevníkov na životné prostredie v Chorvátsku.
- ▶ Odborné prezentácie predstavujúce projekt HUMANITA, metódy monitorovania, riadenie konfliktov a konkrétne prípadové štúdie.
- ▶ Panelová diskusia sa zameria na udržateľný turizmus a vyváženie vplyvu návštevníkov s ochranou prírody, pričom sa jej zúčastnia predstavitelia ministerstiev, turistických organizácií, národných parkov, akademickej obce a odborníci z Chorvátska.
- ▶ Príležitosti na networking a výmenu poznatkov.

Konferencia je určená pre všetkých, ktorí majú záujem podieľať sa na tvorbe nových príbehov, prijímať koncept „spoločného dedičstva“ a udržateľný prístup pri budovaní harmónie medzi človekom a prírodou – **od študentov a mladých odborníkov, cez skúsených expertov a politikov, až po miestne komunity, návštevníkov a turistov**.

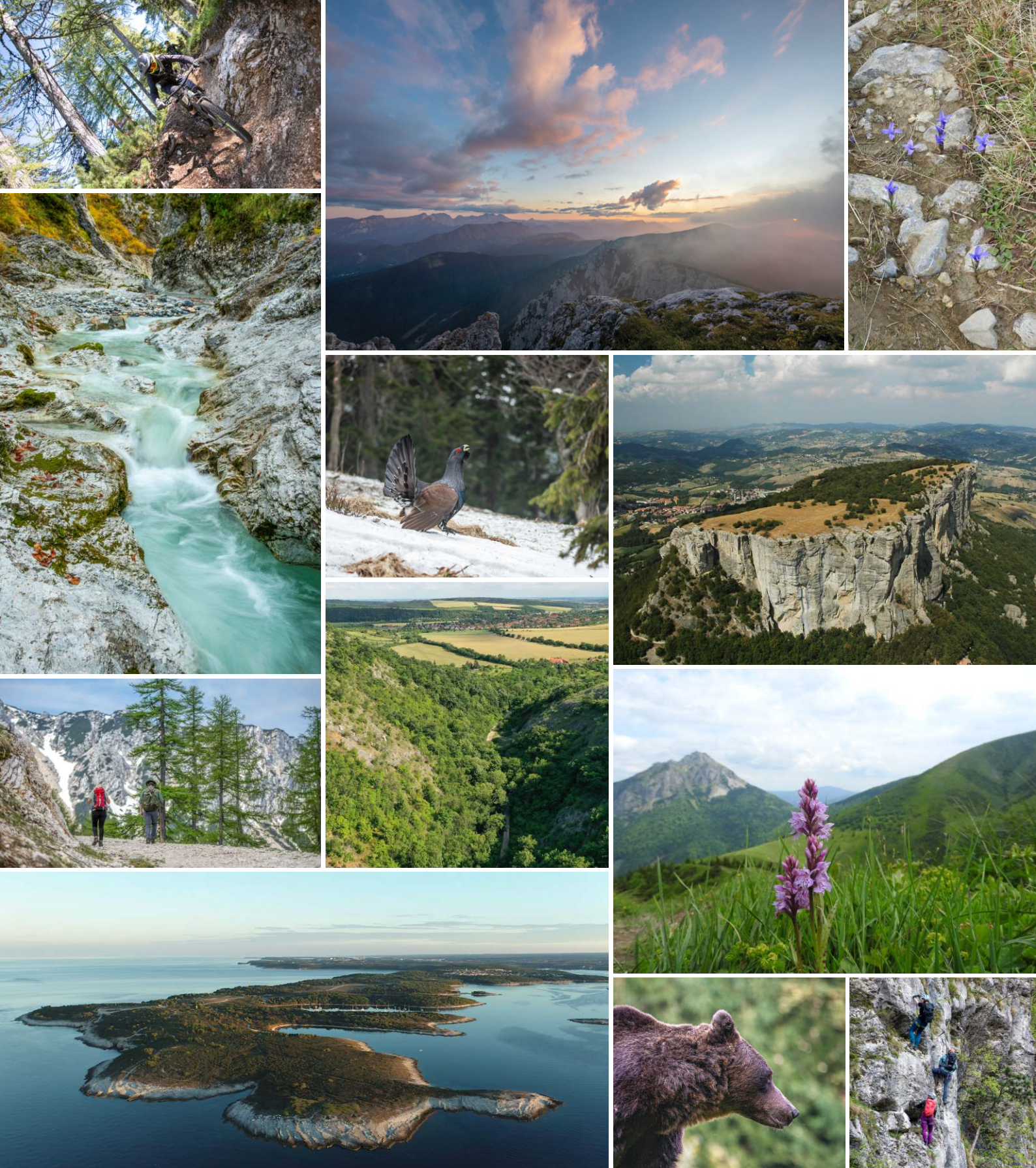
Okrem konferencie vás radi pozývame aj na študijný výlet, ktorý sa uskutoční **25. februára 2026 v Národnom parku Plitvičké jazerá, Lika-Senj, Chorvátsko, vrátane prehliadky a autentického „likanského“ obeda**.

Tešíme sa, že sa k nám pripojíte pri tejto jedinečnej príležitosti budete zdieľať poznatky, nadväzovať kontakty a spoluvytvárať budúcnosť udržateľného turizmu a ochrany prírody.

ĎAKUJEME, ŽE STE S NAMI! ČAKÁ NA VÁS EŠTE MNOŽSTVO ZAUJÍMAVÝCH NOVINIEK, TAK ZOSTAŇTE S NAMI!

UNIVERSITY
OF ŽILINA

GEOPARK
KARAWANKEN
KARAVANKE

unesco
Global Geopark

eurac
research

KÄRNTEN
UNESCO Chair for
Sustainable Management
of Conservation Areas

unesco
Chair

NOTITIA
suvjetovanje & uslugе

UNIVERSITÀ
DI PARMA

Bükk Nemzeti Park
Igazgatóság

CEEweb
for Biodiversity

Kamenjak
JAVNA USTANOVA KAMENJAK

Parco Nazionale
APPENNINO
TOSCO-EMILIANO